

**BISDOM
ROTTERDAM**

Homilie bisschop Van den Hende

**Landelijke ontmoetingsdag van CHARIS, het netwerk van katholieke charismatische initiatieven, Dominicuskerk (Steigerkerk), Rotterdam
20 mei 2024 (Tweede Pinksterdag)**

Handelingen 2, 1-12

1 Johannes 4, 7-10

Johannes 20, 19-23

Broeders en zusters, we mogen Pinksteren vieren, 'pentekoste' in het Grieks. De vijftigste dag na Pasen. We zijn dus al vijftig dagen onderweg. En dat doen we niet alleen dit jaar. Ieder jaar opnieuw mogen we zeggen: Jezus leeft en zijn Geest is ons beloofd. Misschien toch even terug naar Pasen. De dagen daarvoor waren voor de leerlingen ontzettend moeilijk. Ze waren drie jaar met Jezus meegegaan. Ze stonden met hun neus vooraan wanneer Jezus mensen genas. Wanneer Jezus mensen vergeving schonk. Wanneer Hij vertelde over de liefde van de Vader in de hemel.

Ik denk dat de leerlingen dachten: we hebben alles achtergelaten, maar het is de moeite waard, want die liefde van God wordt een groot succes. En inderdaad veel mensen kwamen naar Jezus toe om te luisteren, om dingen te vragen en ook vaak uit nieuwsgierigheid. De leerlingen trokken mee naar grote steden, kleine dorpen. En regelmatig maakten ze mee dat Jezus los van alle mensen in stilte wilde bidden. Op een hoge berg. In de synagoge. Op eenzame plaatsen zoals in de woestijn. Jezus was zo intens aan het bidden dat de leerlingen vroegen: Heer, leer ons ook bidden. En zo ontvingen wij van Jezus het Onze Vader dat we ook vandaag zeker nog samen zullen bidden.

Drie jaar lang trokken de leerlingen met Jezus mee. Wat was het een enorme teleurstelling dat Jezus uiteindelijk aan het kruis belandt. Vastgespijkerd. Uitgescholden. Weggehoond. Zijn liefde werd beantwoord met kwaad. Zijn vrede werd beantwoord met haat. En zijn dienst aan de mensen in de Naam van zijn Vader werd door veel mensen afgewezen. Kruisig Hem, weg met Hem... De leerlingen waren bang geworden, want dit hadden ze toch niet verwacht. En Petrus had zelfs nog gezegd: dit gaat nooit gebeuren, ook al moet ik misschien zelf U verdedigen. Maar toen Jezus voor Pilatus stond was Petrus alle moed verloren. En hij zei: ik ben geen vriend van Hem, mocht je dat denken, dan heb je dat helemaal verkeerd, ik ken Hem niet. Als Jezus sterft is Hij alleen. Het Johannes evangelie zegt dat zijn moeder Maria bij het kruis komt en Johannes, de jongste van de apostelen, en Magdalena en Maria, de moeder van Klopas. En daar zegt Jezus met zijn laatste krachten tegen Maria: zie daar uw zoon. En tegen Johannes: zie daar uw moeder.

Nee, broeders en zusters, het was voor de leerlingen een enorme teleurstelling. En ze waren bang geworden. Ze dachten: dit is geen succes, dit is een doodlopende weg. Eén ding kunnen ze nog voor Jezus doen. Hij wordt van het kruis gehaald en in een prachtig graf gelegd. Ze brengen Hem de eer van een Joodse begrafenis, in doeken gewikkeld met welriekende kruiden en balsem. Zoals Hij in de wereld kwam in een koude stal in doeken gewikkeld, zo kwam Hij nu aan het eind van zijn leven in doeken gewikkeld in een donker graf. En de grote steen werd ervoor gerold. Het einde.

Ik denk als je zo met Jezus op weg gaat en ook ziet hoe Hij moet lijden en zijn begrafenis meemaakt, dat later nog meer de angst en het verdriet echt tot je doordringen: Hij is er

niet meer. En ook het gevoel van schuld: waren wij nou echt zijn vrienden? We zijn weggelopen. We hebben Hem verloochend. God die mens wordt, is bijzonder. Maar God, die lijdt tot het uiterste dat hadden ze niet gewild. En dus hielden ze de ramen de deuren dicht, want ze waren bang geworden: misschien komen ze ons ook nog wel halen, want we zijn tenslotte zijn volgelingen. Misschien komen ze ons ook wel halen, veroordelen en doden. Ramen en de deuren dicht, want je weet maar nooit.

Maar op dat moment komt Jezus zelf bij hen. Door gesloten deuren en ramen komt de verrezen Heer bij hen. Ze zien Hem. Ze zijn verbaasd. En door hun tranen heen stellen ze zichzelf de vraag: is Hij het nu echt, of willen we dit zo graag? En dan zien ze in zijn handen en zijn voeten de wonden van de spijkers van het kruis. Normaal als je naar wonden moet kijken, zeg je: laat maar zitten, dat hoef ik allemaal niet te zien, want het is afschuwelijk. Maar de leerlingen keken naar die wonden en werden blij. De leerlingen keken naar de wonden van de spijkers in Jezus' handen en voeten. En ze werden verheugd, want toen wisten ze: Jezus die aan het kruis hing, die wij in het graf gelegd hebben, is dezelfde als die nu voor ons staat. Jezus met wie we drie jaar lang zijn rondgetrokken en voor wie we alles hebben opgegeven, staat nu in ons midden. Hij zegt: vrede zij u. Meer dan eens zegt Hij dat: vrede zij u. En Hij blaast over hen en Hij geeft de Heilige Geest.

Broeders en zusters, als God iets geeft is het meestal niet om het voor jezelf te houden. Als God je geloof schenkt, betekent het niet dat je dat verborgen moet houden. Als Hij je liefde schenkt, betekent het niet dat je dat niet met anderen zou moeten delen. En als je hoop krijgt en vertrouwen, is dat ook voor anderen bestemd. Pinksteren is dus niet het einde. Zo van: Jezus is gekruisigd en gestorven en op Pasen verrezen en gelukkig met Pinksteren loopt alles toch nog goed af. Nee, het is geen sprookje voor kinderen. Het is de waarheid die de evangelisten hebben ontvangen en doorgegeven. Het is de boodschap van Pasen, die de leerlingen hebben gezien en mochten verspreiden.

Vandaag is het Pinksteren. Broeders en zusters, we hoorden in de eerste lezing dat het eerste pinksterfeest buitengewoon luidruchtig is verlopen. Het ging waaien en vuur verdeelde zich over alle mensen. Maar broeders en zusters, het vuur van de Geest heeft de leerlingen veranderd. Hun angst hebben ze overwonnen met nieuwe moed. Ze waren niet meer terneergeslagen maar vol vuur om het evangelie te verkondigen. Al leek het misschien wat uitbundig, iedereen kon hen verstaan. Het is de Geest die hen de kracht geeft om de taal van het geloof te spreken. De taal van het hart, van de waarheid die Jezus is. En daar gaan vele harten voor open en vele harten ontvingen de blijde boodschap: Jezus leeft en wij mogen delen in zijn leven en het vuur van zijn Geest ontvangen. Heel bijzonder, broeders en zusters. En we zien dat Petrus die eerst bang was en niet durfde zeggen dat hij een leerling van de Heer was, die durft nu zelfs op een plein te gaan staan en te zeggen: Jezus die jullie gekruisigd hebben, is verrezen. En God die zijn Zoon gezonden heeft, zijn liefde is niet door kwaad overwonnen, maar zijn liefde blijft. En als ze tegen Petrus zeggen hou nou eens op over die man, we hebben Hem vermoord, we hebben het zelf gezien en dan moet je niet steeds je over Hem praten, dan zegt Petrus: jawel, want ik kan niet zwijgen over wat ik gezien en gehoord heb. Is Petrus dan ineens overmoedig geworden? Nee, maar wel vol moed. Want de kracht van de Geest heeft hem beziel met sterkte, met hoop en met vertrouwen: Jezus leeft.

Broeders en zusters, als wij vandaag het pinksterfeest vieren is dat niet alleen maar om terug te kijken: o ja, zo ging dat, wat was het toch prachtig, hartverwarmend. Het betekent ook dat wij geloven dat sinds die tijd de Heilige Geest geschonken wordt aan allen die geloven, aan allen die op zoek zijn, aan allen die de Heer willen vinden in hun leven. De Kerk kan niet zonder de Heilige Geest, al denken we soms misschien van wel. Niet voor niets dat we in onze geloofsbelijdenis eerst over de Heilige Geest spreken en daarna pas over de Kerk. Misschien is Pinksteren wel een beetje de geboortedag van de Kerk. En vandaag, broeders en zusters, zoveel generaties later mogen we weten: door de kracht van

de Geest is Jezus verkondigd en kennen ook wij zijn Naam. Door de kracht van de Geest is zijn woord in vele harten bewaard en doorgegeven en kennen wij zijn boodschap. En door de kracht van de Geest hebben velen zich met Jezus verbonden en durven ook nu te zeggen: Hij leeft.

Misschien zijn we teleurgesteld en denken we dat het pinksterfeest zoveel meer vuur zou kunnen brengen en zoveel meer mensen zou kunnen enthousiasmeren. Maar er is één ding waar de Heer respect voor heeft en dat is onze vrijheid. Hij heeft ons gemaakt naar zijn beeld en gelijkenis. Hij heeft ons vrij gemaakt. Tot zijn verdriet ziet Hij dat vele mensen hun hart voor Hem sluiten. Dat vele mensen zijn woord niet aannemen. Hoe kan het dat Jezus, Gods liefde, wordt gekruisigd en gedood. Dan moet je wel heel erg het aanbod van de Heer op een afstand houden. En ook in onze tijd, broeders en zusters, wij vieren hier Pinksteren op een veilige plek. Maar hoeveel mensen zijn er niet op dit moment door oorlog, door haat, door vervolging niet zeker van hun leven. Vele mensen zijn gevlucht op zoek naar een nieuwe toekomst. Er wordt in Nederland al te gauw gezegd: gelukzoekers. Maar een mens die geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis wil toch zijn bestemming vinden, wil toch bouwen aan zijn leven?

Teleurgesteld misschien, want God die zoveel liefde geeft, die zijn hart heeft laten spreken in Jezus Christus en die het vuur van de Geest heeft uitgestort... en dan nog zoveel kwaad, zoveel haat en ongeloof. Weet u wat het is, als harten zich niet openen dan kan God zich niet opdringen. Als harten zich niet openen dan kan niet de liefde, de vrede, de vreugde ons deel worden. In de mate waarin Gods woord en Gods liefde harten kan bereiken, in die mate groeit ook het rijk van God. In die mate groeit ook de boodschap van het evangelie. Het rijk van God is geen land met grenzen. Het zijn de harten van velen die zich openen voor de boodschap van het evangelie. Zoals in de eerste tijd de eerste leerlingen zich toevertrouwden aan de Heer en Petrus vol vuur durfde te zeggen: ik kan niet anders dan de blijde boodschap verkondigen dat Jezus de Heer is.

Vandaag is het opnieuw Pinksteren. En dan kunnen we zeggen: het loopt goed af, want wij hebben Gods Geest ontvangen. Het gaat goed met ons, want wij geloven in de verrezen Heer. We zijn goed bezig, want de liefde van God laat ons geen rust. Maar dan misschien toch een extra uitnodiging. Als u dan zo blij bent met de Heilige Geest, als u blij bent dat u gelooft en gelukkig wordt van de vrede en de vreugde van de Heer, zou u dat dan ook niet andere mensen gunnen? Zou u dat uw medebroeders en medezusters gunnen? Weet dat de Heer het verlangen heeft om zoveel mogelijk mensen te bereiken. Zouden wij misschien op die manier ook naar Pinksteren kunnen kijken? Niet alleen zeggen: Hij leeft, alleluja! Maar ook: wij zetten ons in om in deze tijd zijn boodschap te verspreiden in woord en daad. Op de eerste plaats door te bidden en de sacramenten te vieren. En ook door zijn woord te lezen en van zijn woord te getuigen. En door steeds opnieuw in liefde en aandacht onze medemens nabij te zijn.

Vanaf de jongste tijd kent de Kerk de liturgie, de catechese en de verkondiging, en de caritas en de diaconie. Die kunnen niet zonder de Heilige Geest. Maar ook niet zonder onze harten die opengaan en zonder onze handen die zich beschikbaar stellen. En zo vandaag, broeders en zusters, is Pinksteren niet de afsluiting van de paastijd alleen. Want achter de zin in het boek Handelingen staat geen punt. Er staan een dubbele punt. Want toen de Geest gekomen was, gingen de leerlingen eropuit. En doordat de Geest vaardig werd over zovelen kon de Kerk gaan groeien en zich verspreiden.

Ook in onze dagen, broeders en zusters, heeft de Kerk dat als eerste opdracht: verkondig het evangelie te pas en te onpas, niet met hoogmoed maar met vertrouwen op de Geest, en niet alleen door te spreken maar ook door te luisteren en door te dienen. Want waarom kwam Jezus op aarde? Niet om gediend te worden, maar om te dienen en te verlossen.

Moge de Heer ons in deze viering inspireren. En moge de Heer ons ook geven dat we elkaar dragen in dat geloof, want de Kerk is er niet voor niks. Het is geen verzameling individualisten die allemaal hun lijntje hebben naar de Heer. Nee, door de Heer, door de Geest hebben wij ook een verbondenheid met elkaar. Ik ben de wijnstok, zegt Jezus, en gij zijt de ranken (Johannes 15, 5).

Mogen wij in deze eucharistieviering vragen om vergeving, omdat we niet voldoende met de kracht van de Geest beschikbaar zijn geweest. Maar we mogen ook vragen om zegen, opdat we als instrument van de Heer in deze wereld steeds de kracht mogen hebben om van Hem te getuigen. En weet u wat het is? Als je anderen weet te raken met jouw geloof en met het woord van God in de kracht van de Geest, word je daar zelf ook ten diepste gelukkig van. Dat mogen we niet vergeten. Amen.